

РЕШЕНИЕ

№ 33291

гр. София, 12.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в
публично заседание на 17.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Сточева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7806** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145 и следващите от АПК, във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на М. И. А., [дата на раждане], в [населено място], С., гражданин на С., с ЛНЧ [ЕГН], с адрес: [населено място], бул.България, [жилищен адрес] против Решение № 3925/10.07.2025г. на председателя на ДАБ при МС, с което е постановен отказ да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са наведени оплаквания, че административният акт е незаконосъобразен, като постановен при съществено нарушение на административно-производствените правила, противоречащ на материално-правните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Изложени са доводи, че административният орган не е изследвал бежанската история в светлината на общото положение в страната по произход, в която е налице въоръжен конфликт. Счита се, че са налице основателни опасения за живота и сигурността на чужденеца, ако бъде върнат в С.. Излагат се доводи, че в административния акт не са обсъдени всички факти в цялост. Моли решението да бъде отменено.

В проведеното по делото съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован се явява лично и с процесуалния си представител. Поддържа жалбата на основанията, изложени в нея. Моли оспорвания административен акт да бъде отменен.

Ответникът, председателят на ДАБ, редовно призован, не изпраща представител.

Софийска градска прокуратура изразява становище за основателност на жалбата.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото

доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба на чужденец за предоставяне на международна закрила до председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет /ДАБ-МС/. Личните данни са установен въз основа на подписана декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, тъй като чужденецът не е представил документ, удостоверяващ неговата самоличност.

На 30.10.2024 г. с А. А. А. А. е Чужденецът заявява, че е напуснал С. за първи път през 2011 г. за Л., където останал само един месец. За втори път напуснал С. началото на 2025 г. нелегално за Турция, където останал около една седмица. През януари същата година влиза на територията на Република България отново нелегално. Молителят разказва, че сам се е предал на властите.

Чуждият гражданин мотивира молбата си за международна закрила с проблеми свързани с наличието на групировки и постоянните бомбардировки от страна на турците към кюрдите в страната му по произход. Уточнява, че в С. няма работа, живот и се налага да се грижи за родителите си и не е имал друг избор освен да напусне страната си по произход. Допълва, че в С. живеят родителите му заедно с неговите деца. Декларира, че е напуснал заради трудния живот в страната си по произход, заради липсата на сигурност и поради това, че живота му е изложен на постоянен риск заради войната. Посочва, че целта му е била да напусне С., за да може да работи в България и да направи събиране на семейство в страната ни. Търсещият международна закрила декларира, че не е имал проблеми основани на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната му по произход. Разказва, че не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С.. Твърди, че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан.

Изискано е становище от ДАНС, съгласно което към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

Със становище от старши експерт в отдел „ПМЗ - кв. В.", РПЦ - [населено място] до председателя на Държавна агенция за бежанците на Министерски съвет е направено предложение на чужденец да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут .

С оспореното в настоящото производство решение председателят на ДАБ-МС, на основание чл. 75 , ал. 1, т. 2 и 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя. Приел е, че по отношение на кандидата не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, а именно: по причини основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Счел е още, че сред изложените от сирийският гражданин в интервюто причини за напускане на страната си на произход, не се обективират твърдения за физическо или психическо насилие, законови административни, полицейски или съдебни мерки, които да представляват действия насочени лично към него. Прието е от административния орган, че не се заявява чуждият гражданин да е преследван поради етническата или религиозната си принадлежност в страната си по произход, както и че твърденията му не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова.

В оспореното решение е прието още, че търсещия международна закрила е напуснал страната си по произход заради желанието си да дойде в Република България по изцяло лични причини. От заявените в хода на административното производство факти, административният орган е заключил, че не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, както и липсват законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 от ЗУБ, поради което искането в частта за

предоставяне на статут на бежанец е отхвърлено като неоснователно.

В хода на административното производство не са установени основанията за закрила по чл. 9, ал. 1, т. 1-2 от ЗУБ. Молбата е разгледана и във връзка с възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ – предоставяне на хуманитарен статут при наличие на тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие, в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт в страната на произход на кандидата. Твърдения, релевантни с горепосочената норма от ЗУБ сирийският гражданин не е направил. Въз основа на заявеното от последното, ответникът е направил извод, че не може да се формира такъв, че чужденецът е бил принуден да напусне или да остане извън страната си на произход по причина на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

На следващо място, издателят на заповедта е направил извод, че чужденецът не е напуснал страната си по произход, поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че търсещият международна закрила е заплашен от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание, тъй като не е заявил наличието на проблеми, както с официалните власти, така и с която и да било групировка на територията на С.. Спрямо сирийския гражданин не съществува и бъдещ или евентуален риск от тежки посегателства, поради което не са налице законовите предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ.

След извършен анализ на информацията за обстановката в С., /актуална, към момента на постановяване на процесното решение/ изложена в справка с вх. № МД-02-159/14.03.2025 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“, ДАБ при МС, административният орган е установил, че на 27.11.2024 г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“ заедно със съюзниците си започва офанзива в С. С.. Превзет е [населено място] (Х.), на 05.12.2024 г. е превзет [населено място] и на 07.12.2024 г. е превзет [населено място]. На 8 декември 2024 г. водените от HTS бунтовници са навлезли в [населено място], свалили са режима на Б. А. и той е напуснал С., като е получил убежище в Русия. Правителството в оставка и бунтовниците работят за прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, осигурявайки възможност за развитие на Република С. като демократична държава. На 10.12.2024 г. лидерът на HTS А. М. ал Г. е поел управлението на страната като ще ръководи временната власт до 01.03.2025 г. Посочва се, че в сирийската столица банките и магазините отварят отново за пръв път след свалянето на режима на А.. Обявена е обща амнистия. От посоченото в справката следва изводът, че страната се стабилизира след напускането на Б. А..

Въз основа и на представената справка, административният орган е достигнал до извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № C-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в” от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

В заключение, в обжалваното решение е прието, че по отношение на чуждия гражданин липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, т.к. кандидата за статут не е заявил член от семейството му да има предоставен статут. Не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като той не се позовава на причини от хуманитарен характер, поради което искането в частта за предоставяне на хуманитарен статут е отхвърлено като неоснователно. В допълнение е посочено, че в почти всички части на държавата по произход, в които не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, същият може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до

тази част на държавата, както и може основателно, да се очаква да се установи там, което е основание за отказване на статут по чл. 9, ал. 5 от ЗУБ.

На съда са служебно известни данните от справки с вх. № МД-02-201/08.04.2025 г. и Справка с вх. № МД-02-200/08.04.2025 г. относно С., видно от които е свален режима на президента Б. ал А.,

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, в законоустановения срок.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 от ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1- 3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай, правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8,

ал. 1 от ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Ето защо, преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са обосновани. Кандидатът за статут изрично е заявил, че не е бил насилван по никакъв начин или заплашван, че спрямо него не е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти в страната му на произход. Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на С., е че няма работа.

С оглед данните за падане на режима на Б. А., е безпредметно обсъждането на възможността за мобилизация на кандидата от страна на редовните сирийски сили. Действително, съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба е единствената причина да се иска статут на бежанец, когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта, каквито обстоятелства обаче не се навеждат от кандидата. Хипотетичните твърдения на жалбоподателя, че може да бъде мобилизиран, не са достатъчни, за да се направи извод, че същият се нуждае от международна закрила.

В тази връзка, правилно административният орган е приел, че в момента не е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., както и че посочените инциденти са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт.

В случая не се установява на оспорвания да са били нарушени основни човешки права, до такава степен тежки по своето естество или повтораемост, за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми. Освен това, принадлежността към определена социална група, сама по себе си не е достатъчно основание за да се приеме, че е налице преследване на дадено лице, а оттам и да се предостави статут на бежанец на това лице.

В действителност, жалбоподателят не е бил заплашван, върху него не е било оказвано насилие, не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти, в т.ч. и по етнически или религиозни причини в С.. Не са ангажирани доказателства член на неговото семейство да притежава статут на бежанец, което изключва възможността да му се предостави деривативен такъв, съгласно чл. 8, ал. 9 от ЗУБ. При това положение, изводът на административния орган за неоснователност на искането за предоставяне на статут на бежанец се явява законосъобразен.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателя е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или

екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая. В тази връзка, съдът съобрази актуалната справка за ситуацията в С. при постановяване на настоящото съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход.

От представената по делото справка, както и от служебно известните такива - вх. № МД-02-201/08.04.2025 г. и вх. № МД-02-200/08.04.2025 г., се установява, че съгласно изявлението на сирийското президентство, новите власти в С. обявяват сформиранието на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация. Новите власти са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции след отстраняването от власт на Б. А. на 8 декември 2024 г. и на продължилото над половин век управление на семейството му и 13 години на опустошителен конфликт.

През февруари 2025 г. няколко източника съобщават, че президентът на сирийското временно правителство е обявил, че премахва задължителната военна служба и вместо това разчита на доброволно набиране на войници.

Според бюлетина на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) считано от 8 декември 2024 г., към 27 март 2025 г., 371 900 сирийци са се завърнали обратно в С. от съседни страни. С тези лица общият брой на хората, преминали обратно в С. от началото на 2024 г., възлиза на 732 700 души. Както и през предходните седмици, повечето бежанци се завръщат от Л. и в по-ниска степен от Турция, Й., И. и Е.. Същевременно, според последните данни от работната група за вътрешно разселените

лица, считано от 27 ноември 2024 г. насам около 926 000 вътрешно разселени лица (ВРЯ) също са се завърнали в районите си на произход в С...

Тук следва да бъде посочено, че на основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален свидетелстващ документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират. Както е посочил и ВАС в решение № 441 от 16.01.2025 г. по адм. д. № 7597/2024 г. на ВАС, предвид специфичните обществени отношения, регулирани от ЗУБ и предвид това, че предоставянето на хуманитарен статут на чужденец по чл. 9 от ЗУБ е в пряка зависимост от политическата ситуация в държавата по произход, която често е динамична и бързо променяща се, при преценка законосъобразността на отказа да се предостави такъв статут съдът следва да вземе предвид всички данни за положението в чуждата държава, включително и новите факти и обстоятелства, настъпили в хода на съдебното производство по обжалване на административния акт. С оглед специалната разпоредба на чл. 9, ал. 3 от ЗУБ наличието или липсата на реална опасност от тежки посегателства за чужденеца следва да бъде преценявана и на база събития, настъпили след като същият е напуснал държавата си по произход - т.е. и към момента на евентуалното му бъдещо връщане в С..

Предвид изложеното, съдът намира, че няма основания да се предполага, че жалбоподателят ще бъде преследван на основанията по чл. 8 от ЗУБ. Не са налице и изтъкнатите подробно в жалбата основания по чл. 8, ал. 5 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец, нито тези по чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Решението на председателя на ДАБ към МС е законосъобразно - като издадено от компетентен орган след проведена процедура по разглеждане на молбата за закрила при спазване на всички законови изисквания. В рамките на производството молителят е имал възможност и се е възползвал да представи документи в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено по начин, който е позволил да даде точни данни и да отстрани всяко съмнение за неточности или противоречия в изявленията си, предвид зададените въпроси. В рамките на производството органът е изискал и обсъдил в решението си подробно относимата информация за страната на произход на молителя, която действително е била актуална към датата на решението. Необосновани са в тази връзка данни за спорадични актове на насилие, доколкото такива има почти навсякъде по света и никое правителство не може да гарантира абсолютна сигурност и спокойствие на което и да е лице. Такива актове на насилие не обосновават различна квалификация на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут (в този смисъл решения по адм. д. № 1965/2025 г., по адм. д. № 1969/2025 г., по адм. д. № 972/2025 г., по адм. д. № 3546/2025 г., адм. д. № 3709/2025 г., адм. д. № 3546/2025 г., адм. д. № 11041/2024 г. и др., всички на ВАС).

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното обосновава извод за неоснователност на жалбата, поради което същата

следва да бъде отхвърлена.

С оглед липсата на претенции за присъждане на разноси и по аргумент от чл. 81 ГПК във връзка чл. 144 АПК, съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Така мотивиран на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. И. А., [дата на раждане] , в [населено място], С., гражданин на С., с ЛНЧ [ЕГН], с адрес: [населено място], бул.България, [жилищен адрес] против Решение № 3925/10.07.2025г. на председателя на ДАБ при МС, с което е постановен отказ да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд, в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ